

СТ А Н О В И Щ Е

Изготвено от професор д-р Христо Георгиев Бозуков, от Институт по тютюна и тютюневите изделия /ИТТИ/ – Марково, обл. Пловдив, определен със Заповед НП-07-55/05.11.2014 г. на Председателя на ССА за член на Научното жури

Относно материалите, представени в конкурса за получаване на академична длъжност „професор” по професионално направление шифър 6.2. „Растителна защита”, научна специалност „Растителна защита” (фитопатология)- двама, обявен в „Държавен вестник” бр. 71 от 26.08.2014 год. от Добруджански земеделски институт, град Генерал Тошево.

В обявения конкурс един от кандидатите за получаване на академична длъжност „професор” е доцент д-р Иван Димитров Киряков.

Представените от кандидата документи и материали отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ССА за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

I. Научноизследователска и приложна дейност.

1. Ръководство и участие в научни проекти

Доцент д-р Иван Киряков е участвал в разработването на **8 научно изследователски проекта** към ССА. Четири от тях са по тематика на ДЗИ Генерал Тошево, а три към ИЗК "Марица" Пловдив.

2. Публикационна дейност

Доцент д-р Иван Киряков е приложил списък с 102 публикации, 45, от които не подлежат на рецензиране - 4 заглавия свързани с дисертационния му труд за придобиване на образователната и научна степен «доктор» и 41 заглавия свързани с конкурса за присъждане на научното звание «доцент».

В конкурса за получаване на академична длъжност „професор” кандидатът е представил 50 научни публикации /една под печат/ и 7 ръководства **което значително надхвърля наукометричните изисквания.**

Публикациите се разпределят както следва:

Публикации в научни списания и сборници от форуми в чужбина – 18,

Публикации в реферирани български научни списания – 29,

Публикации в нереферирани български научни списания - 3,

Ръководства - 7

(Общ импакт фактор на публикациите 0.503)

Представените публикации са по шифъра на обявения конкурс. От тях 22 са на латиница, а 28 на кирилица. Трудовете под печат са 1 (1,7 %), което е под допустимите 10 %.

Анализът на представените трудове показва активно участие на кандидата в тях. От представените за рецензиране 57 научни публикации в 16 публикации (28.0 %) кандидатът е самостоятелен или водещ автор, а в 34 броя (72.0 %), съавтор, като в 28 броя от тях 2-ри автор.

3. Цитирания

Представени от кандидата са **88 положителни цитирания**. От тях 20 в международни списания с импакт фактор (**общ импакт фактор 23,016**), 32 в международни списания без импакт фактор, 6 в сборници от международни конференции и симпозиуми, 2 в български списания, 15 в дисертационни трудове в България, 11 в дисертационни и магистърски трудове в чужбина и 2 в книги.

Цитиранията са важен наукометричен критерий и сериозен атестат за актуалността и научната стойност на трудовете на кандидата, както и за признанието им в страната и чужбина.

Представените цитирания значително надхвърлят изискванията на ЗРАСРБ.

4. Научни и научноприложни приноси

Доцент д-р Иван Киряков е представил голям брой оригинални научни и научноприложни приноси, по-важните от които според мен са следните:

A) Научни.

Установено е потогенното и генотипно разнообразие в поулациите на *Colletotrichum lindemuthianum* (3,4,21,23), *Uromices appendiculatus* (3,31,33), *Xanthomonas axonopodis* pv. *phaseoli* (14) и *Fusarium oxisporum* f. *sp. lentis* (17) в България (27,31,33).

Установена е най-ефикасната доза на инокулума при полска оценка на устойчивостта на лещата към *Fusarium oxisporum* f. *sp. lentis*

Проучено е влиянието на генотипа и условията на околната среда върху симптомите на бактериеното увяхване по фасула (18,38) Разработени са две девет бални скали за отчитане реакцията на фасула към симптомите на увяхване и задържане на растежа.

Установен е генетичния контрол на устойчивостта при сортове и линии фасул към *Colletotrichum lindemuthianum* (13,32,34) и *Uromices appendiculatus* (24).

Проучена е устойчивостта на образци и линии фасул към основни за България болести - бактериен пригор (2,12,25,30,48,50), ореолов пригор (25,30,48,50), бактериенно увяхване (10,16,19,48,50), антракноза (28,30), ръжда (5,23,29,30,33) и склеротиния (23,25,30)

Установена е устойчивостта на линии и хибридни комбинации слънчоглед към основни за страната болести (мана, фома, фомопсис, склеротиния и синя китка), даващи възможност за създаване на устойчиви хибриди (6,20,35)

Б) Научно приложения.

Установена е ефикасността на фунгициди за контрол на ръждата по фасула (6)

Разработена е скала за селекционните признаци при обикновения фасул, включена в сайта на Bean Improvement Cooperative - USA

Разработени са ръководства за Добри растителнозащитни практики и Интегрирано управление на вредителите при бобовите култури.

В) Създадени сортове и технологии

Доцент д-р Иван Киряков е съавтор в създаването на:

- 9 сорта зрял и един зеленчуков, вписани в Сортовата листа на България;
- 1 многоцветен сорт фасул е признат от ЕК към ИАСАС.

Г) Изготвени ръководства.

Кандидатът доцент д-р Иван Киряков е участвал в колективи, изготвили **7 ръководства:**

- Ръководство за интегрирано управление на вредителите при зърнено-бобови култури;
- Добра растителнозащитна практика при фасул ;
- Добра растителнозащитна практика при грах;
- Добри растителнозащитна практика при леща;
- Добра растителнозащитна практика при нахут ;
- Добра растителнозащитна практика при люцерна ;
- *Color scales for identification characters of common bean /Phaseolus vulgaris L./*

II. Учебно преподавателска и рецензионна дейност

1. Ръководство на докторанти

Кандидатът доцент Киряков е научен ръководител на двама докторанти успешно защитили докторска дисертация:

А) 2004-2007 год. **Йорданка Здравкова Станоева** с тема: Проучвания върху фузариеното увяхване по лещата (*Len culinaris* Medis) в България.

Б) 2008-2010 год. **Магдалена Атанасова Белева** с тема: Проучвания върху ръждата по фасула в България.

По този критерий кандидатът напълно покрива изискванията на ЗРАСРБ за ръководство на докторанти.

2. Изготвени рецензии и становища.

Доцент д-р Иван Киряков е изготвил **4 рецензии** на дисертационни трудове за присъждане на НОС "доктор", **1 рецензия** по конкурс за присъждане на научното звание "старши научен сътрудник II степен", **1 рецензия** по конкурс за присъждане на научното звание "доцент" и **1 становище** по конкурс за заемане на академична длъжност "професор".

3. Преподавателска дейност.

Доцент Киряков е доцент-преподавател в катедра " Растениевъдство" на Технически университет - Варна

4. Други дейности.

Доцент д-р Иван Киряков е Председател на клон СУБ - клон Добрич. Отговорен редактор е на сп. "Растениевъдни науки", член на редакционните колегии на сп. "Научни трудове на СУБ-клон Добрич" и сп. "Field crop study" на ДЗИ- Г. Тошево. Член е на BEAN IMPROVEMENT COOPERATIVE - USA, специализирал е в KANSAS STATE UNIVERSITY - USA. Бил е член на ЕС по Общо земеделие и ЕС по едногодишни и многогодишни бобови култури към ССА

Препоръки и забележки.

Научните публикации на кандидата в съавторство не са придружени с разделителни протоколи, подписани от съавторите. Този пропуск не се отразява негативно на представянето на кандидата. Оценяването на кандидатите е по съвкупност, неизпълнението на някои условия се компенсира с преизпълнение на други.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

От анализа на материалите, свързани с научната, научно приложната, образователната и организационна дейност, както и от личните ми впечатления за професионалните качества на кандидата доцент д-р Иван Димитров Киряков смятам, че представените материали се отличават с актуалност, значимост, прецизност на експерименталната работа, многопосочност и възможност за практическа реализация.

Това ми дава основание и убеденост да дам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка, като препоръчвам на уважаемото Научно жури да даде положителна оценка и предложи на НС на Добруджански земеделски институт - Генерал Тошево, да избере доцент д-р Иван Димитров Киряков на академичната длъжност „професор” по професионално направление шифър 6.2. „Растителна защита”, научна специалност „Растителна защита” (фитопатология).

05.01.2015 год.
Пловдив

Изготвил становището:
/ професор д-р Христо Бозуков/

